

Leerstoel Judaïca met bijzondere aandacht voor de verhouding van Jodendom en christendom. Bijzonder hoogleraarschap vanwege de Stichting tot Bevordering van het Wetenschappelijk Onderwijs in de Judaïstiek.

WERKVERSLAG 2018
Dineke Houtman
PThU vestiging Amsterdam

1. Omvang en inhoud aanstelling

De aanstelling betreft 0,2 fte. Bij de doorstart van de leerstoel op 1 januari 2017 is het formele profiel verschoven van 'jodendom en joods-christelijke relaties' naar joods-christelijke dialoog met het oog op nationale en internationale ontwikkelingen'.

1. Onderwijs

1.1 Bachelor

Begeleiding Bachelor-scriptie Iris Verbeek over Christenzionisme

1.2 Master

Meelezer Master-scriptie Jacob Schneider over bevolkingsswisseling in Palestina rond de oprichting van de Staat Israël

1.3 PhD

- Respons op het parabelonderzoek van PhD kandidaat mw A. Oegema tijdens de NOSTER-conferentie op 16 april in Driebergen.
- Begeleiding Mw J.M. Tanja, *Targum Samuel in Sefarad*

1.4 Permanente educatie

- 22 januari – 2 februari, 26 maart studiereis *Onopgeefbaar verbonden?! (22 deelnemers, 6 erts)*
- 31 oktober, Studiedag voor predikanten Christenen voor Israël, "In den beginne was het Woord", (45 deelnemers, 0,25 erts)
- 7 november Symposium "Wat heeft de Kerk met Israël", (32 PE-deelnemers, 0,25 erts)

1.5 Varia

- Gastcollege van rabbijn Chaim Eisen 8 maart, <https://www.pthu.nl/actueel/nieuws/!/372/waarom-is-er-lijden-in-de-goede-schepping>
- Aanvraag Erasmus+ project voor onderwijssamenwerking met Israel. Deze aanvraag is gehonoreerd met €51.150 voor twee jaar, voor uitwisseling van staf en studenten.

2. Onderzoek

2.1 Lopend onderzoek

- Targoem Jesaja
- Jezus in zijn tijd

2.2 Lezingen

- “De Tempel in Targoem Jesaja”, oudtestamentisch werkgezelschap, Utrecht 7 juni
- “What’s in a name? The translation of toponyms in Targum Isaiah”, International Organization for Targumic Studies, Londen 11 juli
- Respons op Dr J. Stegeman op PThU symposium “Palestina en Israël”, 29 oktober, Amsterdam, <https://www.pthu.nl/actueel/agenda/!/2576/boekpresentatie-israel-en-palestina.-een-verzwegen-geschiedenis-meindert-dijkstra>
- “Scheiding of blijvend samen op weg?”, PThU symposium “Wat heeft de Kerk met Israël”, Amsterdam 7 november, <https://www.pthu.nl/actueel/agenda/!/3895/studiemiddag-wat-heeft-de-kerk-met-israel>

2.3 Publicaties

- ‘He will Reveal his Messiah: Messianism in Targum Jonathan to the Twelve’, in: H.-J. Fabry, *The Books of the Twelve Prophets. Minor Prophets – Major Theologies*, Leuven [etc.] 2018, 243-258

2.4 Organisatie

- Assistentie bij de organisatie van het congres *Holy Places* 14-17 mei Jeruzalem
- Voorbereiding oprichting *Center for Early Jewish Hermeneutics*
- Organisatie symposium “Wat heeft de Kerk met Israël”, 7 november Nieuwe Poort Amsterdam (150 deelnemers), <https://www.pthu.nl/actueel/nieuws/!/14143/de-kerk-is-nog-niet-klaar-met-israel>

2.5 Beoordelingen

- Februari beoordeling artikel voor een NTT-themanummer over parabels
- Mei, beoordeling van aanvraag Dr. H.M. Patmore voor promotie tot hoofddocent aan de Universiteit van Cardiff

2.6 Samenwerking

- Onderzoekssamenwerkingsverband met de Faculteit Katholieke Theologie Tilburg, Bar Ilan University (Ramat Gan, Israël), en het Schechter Institute (Jeruzalem, Israël). Tijdens de board-meeting op 15 mei in Jeruzalem heb ik het board-membership overgedragen aan collega dr. Lieve Teugels. <https://www.pthu.nl/actueel/nieuws/!/5890/reisverslag-congres-heilige-plaatsen-te-israel>
- Onderzoekssamenwerking met het Schechter Institute (Jeruzalem, Israël) in het kader van Erasmus+

3. Kerk en Samenleving

3.1 Lezingen

- 6 maart Hellendoorn, *Paulus in Hellendoorn*, “De voetstappen van Jezus”, <http://joods-christelijke-dialoog.nl/images/artikelen/voetstappen-nieuw.pdf>” (≈60 deelnemers)
- 5 april Amersfoort, *Kardinaal Willebrandlezing*, “Identiteit en tradities onder druk. Wat kunnen wij van Joden leren? Een reactie op de Kardinaal Willebrandslezing van prof. dr. Emile Schrijver vanuit het Protestantisme” (≈60 deelnemers), zie <https://katholiekeraadjodendom.nl/het-jodendom-is-een-open-boek-in-een-bewegende-traditie>
- 26 mei Bussum, *Bondsdag VEG*, “De Joodse wortels van het Onze Vader”, <https://www.vegbussum.nl/opnames-van-eerder-diensten/> (scroll door naar “bondsvergadering VEG”)
- 27 oktober, Provinciale werkgroep Kerk en Israël Utrecht, Fonteinkerk Amersfoort, “Joodse spiritualiteit” (12 deelnemers)
- 12 november, Leerhuis Alphen aan de Rijn, “De Joodse wortels van het Onze Vader” (26 deelnemers)

3.2 Studiedagen en conferenties

- “Continuïteit en vernieuwing”, studiemiddag ter gelegenheid van de doorstart van de leerstoel, 22 februari PTHU Amsterdam. Op deze middag werd aan de leerstoelhouster ter harer ere een *Festschrift* aangeboden: *Hebrew Texts in Jewish, Christian and Muslim Surroundings*, edited by Klaas pronk & Eveline van Staalduine-Suman, Leiden: Brill 2018
- Deelname dag 1 van de BEST conferentie “Israel as Hermeneutical Challenge”, 22-23 maart 2018, Kampen
- Deelname onderdeel LEKKJ conferentie, 26 April Amsterdam
- ICCJ-conferentie, “Towards Reconciliation in a Broken World”, 24-27 juni 2018, Boedapest

3.3 Publicaties

- Dineke Houtman, ‘Welke taal sprak Jezus’, in: *De 10 meest spraakmakende Bijbelblogs*, Jubileumuitgaven PTHU 2018, 39-42 (eerder gepubliceerd als blog op 22 april 2015, <https://www.pthu.nl/Bijbelblog!/27697/welke-taal-sprak-jezus>)
- 15 juli “kinderen en honden”, <https://www.joods-christelijke-dialoog.nl/images/artikelen/kinderen-en-honden.pdf> (7 pp)
- 21 augustus “Jesaja 30:15-21 in de Targoem”, <https://www.joods-christelijke-dialoog.nl/index.php/tenach/178-jesaja-35-1-10>
- 16 september “Buiten mij is er geen god”, <https://www.joods-christelijke-dialoog.nl/index.php/tenach/502-jesaja-45-20-25>
- 14 oktober “Jaar van de kwijtschelding”, <https://www.joods-christelijke-dialoog.nl/index.php/tenach/509-deuteronomium-15-1-11>
- “Heilige plaatsen: bron van zegen en twist”, in: *Kerk en Israël Onderweg* 20.1, september 2018, 20-21
- “Kerk en Israël (on)opgeefbaar verbonden?”, in: *Drieluik, Protestantse Gemeente Amersfoort* 19.8, oktober 2018, 6-7 zie ook: (<https://www.joods-christelijke-dialoog.nl/images/artikelen/Losser-van-Israel.pdf>)

- 1 november, “Trouw tot in Eeuwigheid?!” Digitaal leerhuis Denthe-Groningen, <https://www.kerkenisraelnoord.nl/Discussie/Onderwerp/trouw-tot-in-eeuwigheid/>
- 6 december, “Onopgeefbaar verbonden?!”, Bijbelblog PThU

3.4 leerhuizen

- “Bidden, zo gezegd, zo gedaan” 9, 16 en 23 april 2018 (12 deelnemers)
- “Trouw tot in eeuwigheid?” Leerhuis na de kerk op Israëlzondag 2018 (12 deelnemers)

3.5 advies

Adviesgesprekken Keizersgrachtkerk Amsterdam, op 21 en 26 november, voor de voorbereidingen rond twee themavieringen over joodse vertelkunst in 2019.

4. Bestuur en redactie

- Lid van de Protestantse Raad voor Kerk en Israël.
- Lid van de redactie van de Brill-serie *Jewish and Christian Perspectives (tot 15 mei)*

5. PR

- Presentatie bij de aanbieding van het boek van collega dr. B. Hartog, “Peshar and Hypomnema. A Comparison of Two Commentary Traditions from the Hellenistic-Roman Period” op 18 januari. Verslaglegging in RD van 19 januari 2018, en een rectificatie op 22 januari 2018, <https://www.rd.nl/kerk-religie/schrijvers-dode-zeerollen-leefden-niet-afgescheiden-1.1461515>
- “Erasmus+-beurs voor de PThU”, Kerk en Israël Onderweg 20.1, september 2018, 24
- Media aandacht symposium “Wat heeft de Kerk met Israël” <https://www.rd.nl/kerk-religie/studiedag-nadenken-over-de-verhouding-jodendom-en-christendom-1.1526018> en het ND <https://www.nd.nl/nieuws/geloof/de-verbondenheid-met-israel-is-de.3180972.lynkx>

6. Varia

- Interview door Eva Bruggeman, “Pesachmaaltijd, wat en waarom?”, *Nieuwsbrief Jeugdwerk*, februari 2018, <https://mailchi.mp/a29471d1069a/groeiruimte-jong-in-de-kerk-3-juli-1805285?e=c8e64bc843#Alfard>
- Interview door Adrienne Simons, “Poerim, het feest van vrouwelijk leiderschap”, *Eva* 4 (2018), 43-45, <https://magazine.eo.nl/magazine/het-beste-van-de-eo-editie-49/de-powervrouwen-van-poerim-ester-en-vasthi-in-metoo-tijdperk/>
- Interview door Dick Pruiksma voor het project “de Uitdaging” <https://www.joods-christelijke-dialogoel.nl/deuitdaging/10-interviews/dr-a-houtman>
- Deelname aan de nationale vertaalwedstrijd Hebreeuws. De inzending “Chonnie de cirkelman won de derde prijs en werd gepubliceerd in: D. Broers, Y. Hagbi & L. Mock (red.). *Rachel de dichteres. Gedichten*, Amsterdam 2018, 62.

7. Samenvatting en conclusies

Het is een vol en vruchtbaar jaar geweest met een breed scala aan activiteiten. In de praktijk blijkt dat, door een combinatie van mijn specifieke expertise en de vraag uit het land, naast de dialoog ook het aandachtsgebied van kennis van het jodendom belangrijk blijft. De kennis van het klassieke jodendom dient daarbij om de wording van het christendom beter te begrijpen, en de kennis van het levende jodendom helpt bij het bouwen aan een nieuwe relatie tussen Kerk en Synagoge. Een speerpunt daarbij is de PE-reis “Onopgeefbaar verbonden?!” Maar natuurlijk is er ook aandacht voor dialoog: door persoonlijke vriendschappen, aandacht voor ontwikkelingen in de Nederlands-joodse gemeenschap, wetenschappelijk dialoog met joodse collega’s uit de hele wereld op mijn specifieke vakgebied en in het bijzonder met de collega’s van onze samenwerkingspartner, het Schechter Institute, in Israel. Verfrissend en leerzaam zijn de jaarlijkse conferenties van de *International Council of Christians and Jews*, waar niet alleen vakspecialisten aan deelnemen maar vooral ook mensen die in de praktijk betrokken zijn bij joods-christelijke dialoog betrokken zijn.